

Nazwa obiektu budowlanego:

**Projekt budowlano-wykonawczy budowy przewodu wodociągowego
w ulicy Sportowej w Nowej Wsi na terenie gminy Michałowice**

Adres obiektu budowlanego:

**Ul. Sportowa w Nowej Wsi, gmina Michałowice,
powiat pruszkowski, województwo mazowieckie**

Nr ewidencyjne działek, na których jest usytuowany obiekt:

553, 668/1, 667/1 - obręb Nowa Wieś

Inwestor:

**Gmina Michałowice
ul. Raszyńska 34
05-816 Michałowice**

imię i nazwisko	funkcja	specjalność	nr upr.	data	podpis
inż. Danuta Tusińska	projektant	sieci i instalacje sanitarne	St.-287/87	03.2010	
mgr inż. Radosław Tusiński	opracowujący			03.2010	
mgr inż. Rafał Rabczyński	opracowujący			03.2010	

Zawartość opracowania

1. Strona tytułowa
2. Spis treści
3. Część opisowa do projektu zagospodarowania terenu
4. Opis techniczny
5. Oświadczenie projektanta
6. Załączone dokumenty
7. Projekt zagospodarowania terenu w skali 1:1000 - rys. nr 1
8. Plan sytuacyjny w skali 1:500 - rys. nr 2
9. Profil podłużny wodociągu w skali 1:100 / 1:500 - rys. nr 3

I. CZĘŚĆ OPISOWA DO PROJEKTU ZAGOSPODAROWANIA TERENU

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest projekt budowlano-wykonawczy budowy przewodu wodociągowego w ulicy Sportowej w Nowej Wsi, Gmina Michałowice, powiat pruszkowski, województwo mazowieckie.

Zaprojektowano przewód wodociągowy z rur z PVC PN10 o średnicy Dz110mm i długości L=378,70m.

2. ISTNIEJĄCY STAN ZAGOSPODAROWANIA TERENU

Projektowana inwestycja znajduje się na terenie o zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej.

Projektowany wodociąg zlokalizowany będzie na działkach nr ew.: 553 (ulica Główna), 668/1 i 667/1 (ulica Sportowa).

Działka nr ew. 553 stanowi własność Starostwa powiatowego w Pruszkowie a działki nr ew.: 668/1 i 667/1 są własnością Gminy Michałowice.

Ulica Główna posiada nawierzchnię asfaltową i chodniki po obu stronach z betonowej kostki brukowej. Ulica Sportowa posiada nawierzchnię żwirową i gruntową.

3. PROJEKTOWANE ZAGOSPODAROWANIE TERENU

Zaprojektowano sieć wodociągową z rur z PVC PN10 o średnicy Dz110mm i długości L=378,70m.

Trasa wodociągu przebiega w liniach rozgraniczających ulicę Główną (dz. 553) i Sportową (dz. 668/1 i 667/1).

Projektowany wodociąg będzie włączony do istniejącego przewodu w ul. Głównej.

4. POZOSTAŁE INFORMACJE

Działki na których będą prowadzone prace budowlane nie są wpisane do rejestru zabytków i nie podlegają ochronie na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (wypis z dnia 23.12.2009r. – pismo znak: UA.7323/436/2009).

Projektowana inwestycja nie powoduje zagrożeń dla otoczenia, środowiska oraz higieny i zdrowia jej użytkowników.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 72 a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. nr 257 poz. 2573 z późniejszymi zmianami) przedmiotowe przedsięwzięcie inwestycyjne nie zalicza się do inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko może być wymagane, oraz nie jest dla niego wymagane uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

II. OPIS TECHNICZNY

1. PODSTAWA OPRACOWANIA

- 1.1. Zlecenie - Umowa z Inwestorem.
- 1.2. Wypis z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – pismo znak: UA.7323/436/2009 z dnia 23.12.2009r..
- 1.3. Warunki techniczne wydane przez Gminę Michałowice – pismo IR2210-62/10 z dnia 04.03.2010r..
- 1.4. Uzgodnienie w ZUD - opinia nr 496/2010 z dnia 30.04.2010r..
- 1.5. Uzgodnienie z jednostką wojskową.
- 1.6. Mapa sytuacyjno-wysokościowa w skali 1:1000.
- 1.7. Pomiary własne w terenie.

2. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest projekt budowlano-wykonawczy budowy przewodu wodociągowego w ulicy Sportowej w Nowej Wsi, Gmina Michałowice.

Zaprojektowano przewód wodociągowy z rur z PVC PN10 o średnicy Dz110mm i długości L=378,70m.

Przewód ten będzie zaopatrywał w wodę budynki zlokalizowane przy ul. Sportowej.

3. INWESTOR, UŻYTKOWNIK, WYKONAWCA

Inwestorem w/w przewodu wodociągowego jest Gmina Michałowice, ul. Raszyńska 34, 05-816 Michałowice.

Po wybudowaniu i przekazaniu do eksploatacji użytkownikiem projektowanego wodociągu będzie Gmina Michałowice.

Wykonawca w/w prac zostanie wyłoniony w drodze przetargu.

4. WŁĄCZENIE DO SIECI

Projektowany przewód wodociągowy zostanie włączony do istniejącego wodociągu Dz110mm z rur z PVC w ulicy Głównej.

Włączenie należy wykonać poprzez rozcięcie istniejącego przewodu i montaż trójnika kołnierzo-kielichowego MMA DN100/100/100mm z żeliwa. Za trójnikiem zamontować zasuwę kołnierzową DN100mm z żeliwa i dalej kształtkę kielichowo-kołnierzową EU do rur z PVC.

Węzeł połączeniowy wykonać zgodnie ze szczegółem pokazanym na rysunku nr 3.

5. MATERIAŁ PRZEWODU

Przewód wodociągowy zaprojektowano z rur kielichowych, ciśnieniowych z PVC PN10 Dz110mm. Rury należy łączyć na uszczelki gumowe producenta rur.

Wszystkie zastosowane materiały: rury, kształtki i armatura muszą być przystosowane do ciśnienie nominalnego 1,0MPa.

6. UZBROJENIE PRZEWODU

Na trasie projektowanego przewodu wodociągowego, w węźle połączeniowym zaprojektowano trójnik kielichowo-kołnierzowy z żeliwa sferoidalnego MMA DN100/100/100mm.

Zaprojektowano zasuwę klinowe, kołnierzowe z żeliwa sferoidalnego typu E z miękkim uszczelnieniem DN100mm. Końcówki wrzecion zasuw należy umieścić w żeliwnych

skrzynkach ulicznych z oznaczeniem „W”. Skrzynki należy posadowić na płytach podkładowych. Płyty podkładowe układać na zagęszczonej podsypce piaskowo-cementowej. Poziom posadowienia skrzynek należy dopasować do niwelety terenu/ulicy.

Zaprojektowano hydranty p.poż. DN80mm typu podziemnego z żeliwa sferoidalnego. Hydranty będą montowane na trójnikach MMA, kielichowo-kołnierzowych z żeliwa sferoidalnego o średnicy DN100/100/80mm.

Na końcówce przewodu hydrant należy zamontować na kolanie kielichowo-kołnierzowym 90° ze stopką z żeliwa sferoidalnego o średnicy DN100/80mm.

Sprzęgła kłowe z łbem klucza hydrantów należy umieścić w żeliwnych skrzynkach ulicznych z oznaczeniem „H”. Skrzynki należy posadowić na płytach podkładowych. Płyty podkładowe układać na zagęszczonej podsypce piaskowo-cementowej. Poziom posadowienia skrzynek należy dopasować do niwelety terenu/ulicy.

Do połączeń rur z PVC z armaturą żeliwną zastosowano kształtki typu EU z żeliwa sferoidalnego (kołnierzowo-kielichowe).

Do wszystkich połączeń kołnierzowych należy stosować śruby ze stali nierdzewnej.

Trójnik w węźle połączeniowym, końcówkę przewodu i wszystkie załamania trasy należy zabezpieczyć blokami oporowymi wykonanymi zgodnie z Instrukcją montażową producenta rur. Bloki oporowe mogą być prefabrykowane lub wykonane na miejscu budowy z betonu łanego, pod warunkiem dokładnego oparcia ich o grunt w stanie nie naruszonym.

7. ZAGŁĘBIENIE PRZEWODU

Przewód wodociagowy zaprojektowany został ze średnim zagłębieniem 1,75m w odniesieniu do rzędnych terenu istniejącego.

8. PRÓBA HYDRAULICZNA

Zmontowany przewód wodociagowy przed włączeniem do czynnej sieci ulicznej należy poddać próbie hydraulicznej na ciśnienie 1MPa (10kG/cm²) zgodnie z normą PN-81/B-10725.

9. DEZYNFEKCJA I PŁUKANIE PRZEWODU

Po pozytywnej próbie szczelności i zasypaniu wykopów należy wykonać dezynfekcję przewodu wodnym roztworem podchlorynu sodu w ilości 250mg/l, a następnie przewód poddać intensywnemu płukaniu z prędkością $\geq 1\text{m/s}$ pod nadzorem eksploatatora sieci wodociagowej. Wodę po płukaniu należy odwieźć i odprowadzić do najbliższego kanału ściekowego, za zgodą jego użytkownika.

10. ISTNIEJĄCY STAN UZBROJENIA

Ocenę stanu uzbrojenia wzdłuż trasy projektowanego przewodu wodociagowego oparto na mapie geodezyjnej w skali 1:500 oraz wizji lokalnej w terenie. W trakcie wykonywania robót ziemnych mogą wystąpić nie ujawnione, nie wykazane na planie, dodatkowe sieci uzbrojenia podziemnego, które w trakcie robót powinny być również odpowiednio zabezpieczone przed uszkodzeniem.

11. ROBOTY ZIEMNE

Roboty ziemne muszą być wykonywane w umocnionych wykopach w sposób gwarantujący pełne bezpieczeństwo pracowników i osób trzecich. Wszystkie napotkane przewody podziemne na trasie wykonywanego wykopu, krzyżujące się lub biegnące

równolegle z wykopem należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem, a w razie potrzeby podwiesić w sposób zapewniający ich eksploatację. Roboty ziemne będą wykonywane mechaniczno-ręcznie (w 80% mechanicznie w 20 % ręcznie).

Przejście pod ul. Główną (droga powiatowa) należy wykonać metodą bezodkrywkową (przewiertem lub przeciskiem) bez naruszania nawierzchni z zastosowaniem rury osłonowej DN200mm ze stali. Do centrycznego ustawienia rur przewodowych DN110mm z PVC w rurze osłonowej DN200mm zastosowano płyzy ślizgowe typu „A” o wysokości $h=42\text{mm}$. Na końcach rur osłonowych należy założyć manszety zabezpieczające przed dostawaniem się gruntu i wody do wolnej przestrzeni pomiędzy rurą przewodową i rurą osłonową.

Dla umożliwienia przejścia pieszych należy wykonać pomosty nad wykopem.

Rurę montować na podsypce z piasku o grubości warstwy $\geq 0,20\text{m}$, ze zwróceniem szczególnej uwagi aby w dnie wykopu jak i w warstwie ochronnej nie było kamieni. Wykop zasypywać warstwami, najpierw po bokach, następnie co $0,30\text{m}$ nad rurą z dokładnym zagęszczeniem poszczególnych warstw. Obsypkę wykonać z piasku o grubości warstwy $\geq 0,30\text{m}$ nad wierzchem rury. Do wykonania podsypki i warstwy ochronnej należy użyć piasku sypkiego drobno, średnio lub gruboziarnistego bez grud i kamieni. Rury układać zgodnie z instrukcją montażową producenta rur. Należy zapewnić szczególną dbałość przy zasypywaniu wykopów. Wykop powinien być zagęszczony a wynik potwierdzony badaniami. Wszystkie roboty ziemne i instalacyjne powinny być wykonywane zgodnie z normą branżową "Przewody podziemne - roboty ziemne BN-83/8826-02" oraz z PN-68/B-06050, PN-86/B-02480, BN-72/8932-01, PN-B-10736.

Krzyżujące się z projektowanym wodociągiem istniejące kable energetyczne i telekomunikacyjne należy zabezpieczyć rurami ochronnymi AROTA. Kable należy zabezpieczyć rurami AROTA przed wykonaniem wykopu na długości min. $3,00\text{m}$ (rura ochronna musi wychodzić poza obrys wykopu min. $1,00\text{m}$ z obydwu stron).

W zasięgu strefy korzeniowej drzew, prace ziemne należy wykonywać ręcznie.

Przed przystąpieniem do robót fakt ten zgłosić do odpowiednich służb eksploatacyjnych i pod ich nadzorem prowadzić roboty oraz zgodnie z uwagami zawartymi w protokole ZUD. Na czas prowadzenia robót wykopy należy zabezpieczyć barierami zaopatrzonymi w światła koloru żółtego, zapalone od zmroku do świtu.

Całość robót winna być wykonana zgodnie z normą BN-83/8826-02 - „Wodociągi przewody zewnętrzne. Wymagania i badania przy odbiorze”.

12. WARUNKI GRUNTOWO-WODNE

Ze względu na niewielkie zagłębienie projektowanego przewodu wodociągowego nie przewiduje się konieczności odwadniania wykopów na czas budowy.

Roboty ziemne i fundamentowe należy wykonywać zgodnie z normą PN-68/B-06050 oraz wytycznymi podanymi w opracowaniu ITB „Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych” tom 1, część 1.

Wskaźnik zagęszczenia gruntu nie powinien być mniejszy niż:

0,95 – dla górnych warstw nasypu zalegających do głębokości $1,20\text{m}$,

0,90 – dla warstw nasypu zalegających poniżej $1,20\text{m}$.

Aby to osiągnąć budowany nasyp należy zagęszczać mechanicznie. Zaleca się układanie warstw po $10\div 15\text{cm}$ grubości, a grunt powinien mieć wilgotność zbliżoną do optymalnej (dla piasków ok. $9\div 10\%$).

13. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA

Odpady powstałe podczas rozbiórki elementów ulicy Głównej (nawierzchnia asfaltowa, nawierzchnia z betonowej kostki brukowej, podbudowa, krawężniki, itp.), których nie będzie można ponownie wykorzystać należy zutylizować w specjalistycznym zakładzie.

Wydobyty grunt z wykopów będzie wywożony na odkład czasowy w celu powtórnego wykorzystania do zasypki. Masy ziemne wydobyte podczas wykonywania robót ziemnych, których nie będzie można wykorzystać do zasypania wykopów zostaną odwiezione w miejsce wskazane przez Inwestora lub zutylizowane w specjalistycznym zakładzie.

Odpady będą zbierane selektywnie poprzez sortowanie i bieżące odwożenie.

Podczas wykonywania robót budowlanych nie przewiduje się powstawania innych niż wyżej wymienione odpadów.

Podczas wykonywania robót budowlanych należy do minimum ograniczyć zniszczenia powierzchni biologicznie czynnej. Jeżeli w trakcie prowadzonych prac dojdzie do zniszczenia terenów biologicznie czynnych należy je odtworzyć zgodnie ze sztuką ogrodniczą.

W zasięgu koron drzew roboty ziemne należy wykonywać z dużą ostrożnością w taki sposób, aby nie uszkodzić systemu korzeniowego drzew. Pnie drzew znajdujących się w zasięgu pracy maszyn budowlanych należy zabezpieczyć deskami, przywiązanymi drutem lub linami w celu zabezpieczenia ich przed uszkodzeniem mechanicznym.

14. UWAGI KOŃCOWE

- Przed rozpoczęciem robót uzyskać pozwolenie na budowę.
- Roboty wykonać pod nadzorem technicznym eksploatatora sieci wodociągowej.
- Całość robót winna być wykonana zgodnie z normą PN-81/10725 - „Wodociągi przewody zewnętrzne. Wymagania i badania przy odbiorze”.
- Roboty prowadzić zgodnie z uwagami zawartymi w opinii ZUD oraz z uwagami uzyskanymi przy uzgodnieniach P.B.W.
- Wodociąg układać zgodnie z tyczeniem geodezyjnym.
- Zwrócić szczególną uwagę aby nie uszkodzić istniejącego uzbrojenia podziemnego.
- Do wykonania wodociągu należy zastosować materiały posiadające atesty i odpowiednie aprobaty techniczne.

inż. Danuta Tusińska

upr. budowlane nr St.-287/87

III. INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

Realizacja projektowanego przewodu wodociągowego nie powinna rodzić sytuacji szczególnego zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi bezpośrednio uczestniczących w procesie budowy. Zagrożenia mogące wystąpić przy realizacji niniejszego zamierzenia należą raczej do typowych problemów wykonawczych.

Następujące prace mogą stwarzać zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi:

- wykonywanie i umacnianie wykopów o głębokości do 4,00m
- transport i montaż rur w wykopach
- wykonywanie podsypki pod rurociągi
- wykonywanie zasypki wykopów
- zagęszczanie gruntu w wykopach

Głębokie wykopy same w sobie mogą stwarzać zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi nie związanych z procesem budowy, dlatego należy zadbać o odpowiednie ich zabezpieczenie i oznaczenie.

W czasie prac budowlanych należy bezwzględnie przestrzegać obowiązujących przepisów BHP. Powinno się zapewnić i utrzymywać wszelkie urządzenia zabezpieczające, socjalne oraz sprzęt, odpowiednią odzież dla ochrony życia i zdrowia osób zatrudnionych na budowie oraz dla zapewnienia bezpieczeństwa publicznego. Każdy pracownik powinien znać przepisy i zasady BHP, brać udział w szkoleniu i instruktażu z tego zakresu oraz poddać się wymagany egzaminom sprawdzającym. Pracownicy powinni posiadać aktualne badania lekarskie oraz wszelkie wymagane uprawnienia. Powinni też być wyposażeni w odpowiedni dla charakteru prac sprzęt, kaski ochronne i odzież ochronną.

Zabezpieczenie ludzi przed w/w zagrożeniami należy określić w „Planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia”, który powinien być sporządzony przez Kierownika Budowy, zgodnie z Ustawą z dnia 7 lipca 1994 roku - Prawo Budowlane (tekst ujednolicony – Dz. U. Nr 207, poz. 2016 z 2003r. z późniejszymi zmianami). Uzyskanie stanu bezpieczeństwa na budowie powinno wynikać także z wymagań szczególnych poniższych przepisów:

- art. 15, art. 207 i art. 212 Kodeksu Pracy, regulujący sprawy związane z wykonywaniem robót w sposób bezpieczny,
- normy PN-87/Z-08049 i PN-88/Z-08053 mówiące o zabezpieczeniach przed kontaktem z niebezpiecznymi, szkodliwymi i uciążliwymi czynnikami fizycznymi, chemicznymi, biologicznymi i psychofizycznymi,
- PN-81/N-08010 o zasadach organizowania pracy w sposób bezpieczny,
- PN-80/Z-06050 o sposobach indywidualnej ochrony pracowników,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26.09.1997r. Dz. U. Nr 169, poz. 1650 – tekst ujednolicony, określające ogólne przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

Zalecenia wykonawcze i uwagi końcowe:

- przygotowanie organizacyjne prowadzenie robót budowlanych powinno polegać na zorganizowaniu bezpiecznego placu budowy,

- wzajemne usytuowanie stanowisk roboczych i stanowisk materiałów nie powodujące kolizji,
- usytuowanie i prowadzenie dróg komunikacyjnych w sposób bezpieczny dla pracowników budowlanych,
- roboty budowlane należy prowadzić pod nadzorem technicznym zgodnie z zasadami sztuki budowlanej, dokumentacją techniczną i warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót,
- maszyny i urządzenia techniczne wykorzystywane w procesie technologicznym powinny posiadać certyfikaty lub świadectwa zgodności z przepisami oraz spełniać wymagania przepisów i norm higienicznych, w tym także wymagania dotyczące ograniczenia hałasu
- stosowany sprzęt powinien mieć wszystkie aktualne wymagane dokumenty potwierdzone przez Dozór Techniczny dopuszczające do stosowania go w budownictwie,
- stosowany sprzęt powinien być utrzymywany w ciągłej sprawności technicznej, winien być należycie konserwowany a okresowe przeglądy wykonywane systematycznie i zgodnie z przepisami, powinny być potwierdzone odpowiednimi dokumentami,
- po zakończeniu pracy sprzętu należy go pozostawić w stanie pozwalającym na bezpieczne rozpoczęcie pracy następnego dnia bez względu na to kto i kiedy będzie tego sprzętu używał ponownie.

Przepisy omawiające szczegółowo problematykę „Planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia”:

- Dz. U. Nr 120, poz. 1126 z dnia 10 lipca 2003r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
- Dz. U. Nr 120, poz. 1133 z dnia 10 lipca 2003r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego,
- Dz. U. Nr 47, poz. 401 z dnia 19 marca 2003r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych.

inż. Danuta Tusińska

upr. budowlane nr St.-287/87

inż. Danuta Tusińska
ul. Żółkiewskiego 8
05-800 Pruszków

OŚWIADCZENIE

Zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r. Nr 207 poz. 2016 z późn. zm.), oświadczam, że „Projekt budowlano-wykonawczy budowy przewodu wodociągowego w ulicy Sportowej w Nowej Wsi, Gmina Michałowice” sporządzony został zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

inż. Danuta Tusińska
upr. budowlane nr St.-287/87